

528. RAJK LÁSZLÓ TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. szeptember 30.)

156. számú táviratomat¹ módosítva közlöm: Nevezetteket követ úr hívja meg, de ne egyedül legyen velük. Magatartása csak tájékoztató legyen. Terveiket igyekezzen megismerni. Azonkívül sürgős választ kérek.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹ Rajk fentebb közölt, aznapi előző távirata.

529. RAJK LÁSZLÓ KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. szeptember 30.)¹

Tisztelt Követ Úr, Kedves Barátom,
szeptember 21-ről kelt összes leveleidet megkaptam és gondosan áttanulmányoztam. Fontossági sorrendben szeretnék az egyes kérdésekkel foglalkozni.

Mindenek előtt a frank esése következtében a követség nehéz anyagi helyzetével kapcsolatban közlöm: mindjárt leveled kézhez vétele után felvettem a tárgyalást személyesen is a pénzügyminisztériummal, hogy a szerintem is teljesen indokolt fizetésemelést és a követség fizetésének valutában való folyósítását kieszközöljük. Közölhetem, hogy elvben a pénzügyminisztérium már hozzájárult azzal, hogy gyakorlatban a kérdés csak akkor nyerhet végleges rendezést, ha a franciaországi áradatoknak pontos birtokába jut, ami alapját képezheti a fizetésemelés százaléka meghatározásának. Mivel ez meg lehetős hosszú időt venne igénybe, javaslatomra elfogadták, hogy ennek megtörténtéig is elszámolásra előleget folyósítsanak a követség részére. Ez mai napon a helyzet. Mivel nem lehetek biztos abban, hogy az előleg folyósítása ma még megtörténik, éppen ezért utasítást adtam gazdasági osztályunknak, hogy saját valutaalapunkból a futárcomagban mellékelte összeget előlegezzék a követség számára. Úgy gondolom, a kérdésnek ilyen formában való rendezése Téged és a követség valamennyi beosztottját is kielégíti.

Szeptember 28-án 64. számú táviratoddal elég nagy fejtörést okoztál, amit abból is megláthatsz, hogy a két egymás utáni táviratválasz egymástól eltérő álláspontot tartalmazott, az első válaszban közölt visszautasító állásfoglalásomra az készítetted, hogy - joggal - feltételezhettem, hogy a meghívás mögött provokációs szándék húzódhat meg. Nem lett volna kellemes annak a nyilvánosságra hozatala, hogy Te bizalmas és titkos „külön” tárgyalásokat folytatsz az említett urakkal, az UNO-nak a mai feszült atmoszférája közepette. Tekintettel arra, hogy mégis érdekünkben állna megtudni, mit akarnak főzni az illetők velünk szemben vagy számunkra az ő kis fazekukban, vettem fel táviratomban azt a gondolatot, hogy az esetleges provokációt már eleve kizáró módon próbálj velük kapcsolatot felvenni. Természetesen érdekelne, sikerült-e valamit elérned.

Ami Szapáry E.² szerződéses alkalmaztatását illeti, én vele Svájcba utazása előtt személyesen beszéltem, és magam részéről a kérdés rendben is van. Abban állapotunk meg, hogy hazajövele után újból felkeres, párizsi útjának realizálása végett.

Havas leveléből értesültem, hogy Szabó Zoltán problémája nálatok is felmerült. Valóban olyan kérdés ez, amire mindkettőnk vagy őt is beleértve mindhárunk részére megfelelő megoldást kell találnunk. A magam részéről legelőnyösebbnek tartanám, ha ő hazajönne, annál is inkább, mert hosszabb kint tartózkodása következtében - gondolom - eléggé el lehet szakadva a magyarországi eseményektől és fejlődéstől. Szeretném, [ha] vele való megbeszélés után véleményedet erre vonatkozólag közölnéd.